

ASIA Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen hyväksynnästä

Asian vireille tulo ja esitetyt asiakirjat

Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta on jätetty Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 4.7.2019. Ilmoituksen liitteessä on esitetty Pöyry Finland Oy:n laatima pilaantuneisuustutkimus (Maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuuden perustutkimusraportti, Toimintansa lopettanut entinen polttoaineiden jakelupiste, Nivalantie 847, Haapajärvi, Öljyalan palvelukeskus Oy, Jaska-hanke 85820-2-80227, 28.6.2017), Nordic Envicon Oy:n tekemä lisätutkimusraportti (Entisen polttonesteiden jakelupisteen lisätutkimus, 4.4.2019) sekä Sitowise Oy:n laatima kunnostuksen yleissuunnitelma (Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen yleissuunnitelma, Nivalantie 847, Haapajärvi, Pirkanmaan ELY-keskus, 26.6.2019). Ilmoitusta on täydennetty 8.8.2019.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Pirkanmaan ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen Keskitetyt ympäristöpalvelut –yksikkö

Jaska-kohde 85820-2-80227

PUHDISTETTAVAN ALUEEN SIJAINTI, ALUEEN OMISTAJA

Kunta	Haapajärvi
Katuosoite tai muu osoitetieto	Nivalantie 847
Kiinteistötunnus	69-402-250-161
Omistaja	██████████

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 136 §

ILMOITUKSESSA ESITETYT TIEDOT

Puhdistettavan alueen ympäristö, sen sijainti ja käyttötarkoitus

Kohteessa on toiminut huoltoasema. Nykyisin kohteessa harjoitetaan autojen huoltotoimintaa harrastetoimintana ja piha-alueella mm. säilytetään ajoneuvoja. Kiinteistön nykyiseen huoltohallikäyttöön ei ole suunnitteilla muutoksia. On kuitenkin mahdollista, että rakennuksen yhteydessä oleva asuinosa otetaan asuinkäyttöön.

Kohde sijaitsee Haapajärven Oksavalla. Kohde rajautuu lounaissuunnassa tiealueeseen (Nivalantie). Muutoin kiinteistö rajautuu peltoalueisiin. Kiinteistö ei sijaitse kaavoitetulla alueella.

Kohteen toimintahistoria

Kohteessa on toiminut huoltoasema vuosina 1968-1992. Kiinteistöllä sijaitsee edelleen kolme maanalaista jakelusäiliötä (3 x 15 m³), jotka on tyhjennetty. Säiliöt sijaitsevat viheralueella Nivalantien suuntaisen kevyenliikenteen väylän varrella. Säiliöiden tarkastusluukut ja ilmaputket näkyvät alueella. Mittarijalustat on poistettu. Jakeluasemalla on tietävästi myyty ainakin bensiiniä, dieseliä sekä 2-tahtibensiiniä.

Huoltoasematoiminnan päätyttyä kohteessa on harjoitettu autojen huolto- ja pesutoimintaa harrastetoimintana rakennuksen huoltohallissa ja piha-alueella mm. säilytetään ajoneuvoja. Huoltohallissa sijaitsee yksi huoltokuilu. Öljynerottimia on kaksi ja molemmat sijaitsevat sisätiloissa.

Kiinteistöllä on ollut öljylämmitys. Käytöstä poistettu (1990-luvulla), maanalainen lämmitysöljysäiliö sijaitsee kiinteistön rakennuksen pohjoislaidalla. Säiliön tilasta ei ole tietoa. Öljyvahinkoja ei ole tietävästi sattunut.

Maaperä, pohja- ja pintavedet

Alueelle tehtyjen tutkimusten perusteella maalaji on hiekkaa tai siltistä hiekkaa noin yhden metrin paksuudelta. Tämän alapuolella maalaji on hienojakoista savea.

Kunnostettava alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue (Lähdekangas, 1106905) sijaitsee 2,5 km etäisyydellä lounaaseen.

Kunnostettavan alueen lounaispuolella, noin 370 m etäisyydellä, sijaitsee Kalajoki. Kiinteistön sadevedet imeytyvät maaperään.

Maaperä- ja pohjavesitutkimukset ja tutkimustulokset

Tutkimukset

Pöyry Finland Oy teki kiinteistöllä maaperän pilaantuneisuustutkimuksen kesällä 2017. Vuoden 2017 tutkimuksissa kiinteistölle kairattiin monitoimikairalla 17 tutkimuspistettä (NP1...NP17). Pisteet sijoituivat entiselle säiliö- ja jakelualueelle. Syvimmillään pisteet ulottuivat kuuden metrin syvyydelle maanpinnasta. Pisteissä NP8, NP10 ja NP15 todettiin BTEX-yhdisteitä, bensiinijakeita sekä keskitisleitä (C₁₀-C₂₂) alemman ja/tai ylemmän ohjearvon ylittävinä pitoisuuksina. Todetut pitoisuudet olivat 1...2 metrin syvyydellä.

Tutkimuksia täydennettiin lokakuussa 2018 Nordic Envicon Oy:n toimesta. Lisätutkimuksien tavoitteena oli selvittää in situ -kunnostuksen soveltuvuutta kohteessa sekä rajata pilaantumaa tarkemmin. Alueelle kairattiin 4 tutkimuspistettä (NP18-NP21). Pisteet ulotettiin viiden metrin syvyydelle. Lisäksi alueelle asennettiin kaksi pohjavesiputkea (PVP20 ja PVP22). Pohjavesiputki PVP20 asennettiin näytepisteeseen NP20 ja pohjavesiputki PVP22 lähelle tiealuetta.

Tutkimuksissa kiinteistön maaperässä on todettu kohonneita haitta-ainepitoisuuksia bensiinijakeiden C₅-C₁₀, öljyhiilivetyjakeiden C₁₀-C₄₀ sekä BTEX-yhdisteiden osalta. Kiinteistöltä otetussa orsi- /pohjavesinäytteessä todettiin kohonneita pitoisuuksia bensiinijakeiden C₅-C₁₀, öljyhiilivetyjakeiden C₁₀-C₄₀ sekä MTBE:n osalta. Liitteenä olevalla kartalla on esitetty tutkimuspisteet.

Haitta-aineiden ja pilaantuneiden maa-ainesten kokonaismäärä

Entisellä jakelualueella haitta-aineita on arviolta 120 m² suuruisella alueella arviolta noin 300 m³ ja massamäärä noin 630 tonnia. Säiliöalueilla pilaantunutta maata on arviolta noin 200 m² suuruisella alueella yhteensä 140 m³ ja 280 tonnia.

Kiinteistöllä tehtyjen tutkimusten perusteella pilaantuneiden maa-aineisten kokonaismääräksi on arvioitu yhteensä 910 tonnia.

Riskinarvio

Tutkimuksissa kiinteistön maaperässä on todettu kohonneita haitta-ainepitoisuuksia bensiinijakeiden C₅-C₁₀, öljyhiilivetyjakeiden C₁₀-C₄₀ sekä BTEX-yhdisteiden osalta. Havaittu pilaantuneisuus sijaitsee entisellä mittarikentällä ja sen välittömässä läheisyydessä. Lisäksi on arvioitu, että kiinteistöllä sijaitsevien, poistettavien maanalaisten säiliöiden läheisyydessä saattaa ilmetä pieniä määriä pilaantunutta maa-ainesta.

Todetut pitoisuudet ovat asfaltoidulla alueella, pintamaan (0-0,5 m) alapuolella, joten altistuminen suoran ihokosketuksen, hengitysilman tai ruuansulatuselimistön välityksellä ei ole mahdollista alueen nykyisessä tilassa. Kiinteistön pohja-/orsivettä ei hyödynnetä, joten altistumista ei tapahdu sen välityksellä. Kiinteistön vesijohtolinja kulkee pohja- /orsiveden virtaussuunnan yläpuolella, joten haitta-aineiden kulkeutuminen vesijohtoverkkoon pohja-/orsiveden mukana ei ole mahdollista. Voimakkaasti pilaantuneen alueen pintakerros on asfaltoitu, joten haitta-aineiden kulkeutuminen vajoveden mukana on mahdollista ainoastaan, mikäli asfaltti on rikkonainen.

Alueella ei ole herkkiä luontoarvoja eikä eläimistöä, joten pilaantuneisuudesta ei aiheudu riskiä ympäristölle.

Osa havaituista haitta-aineista on liukenevia sekä hieman kulkeutuvia, joten haitta-aineiden leviäminen laajemmalle pohja- /orsiveden mukana on mahdollista ajan kuluessa. Tarkempi riskinarvio on esitetty raportissa.

Puhdistustarve

Alueella on todettu voimakkaasti pilaantuneita maa-aineksia ja kohteessa on kunnostustarve. Korkeiden haitta-ainepitoisuuksien vuoksi on olemassa riski, että maaperän pilaantuneisuudesta aiheutuu terveyshaittaa.

Pohja-/ orsivedessä on todettu myös haitta-ainepitoisuuksia, mutta pohja- /orsiveden kunnostukselle ei ole tarvetta olemassa olevien tietojen perusteella. Kunnostettavalla kiinteistöllä ja naapurikiinteistöillä ei ole talousvesikaivoja, vaan talousvesi tulee vesijohtoverkosta. On myös todennäköistä, että voimakkaimmin pilaantuneiden maa-ainesten poistaminen alentaa pohjavedessä todettuja haitta-ainepitoisuuksia. Pohja-/orsiveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioidaan uudelleen maaperän kunnostuksen päätyttyä.

Kunnostustavoitteet

Kohde esitetään kokonaisuudessaan kunnostettavaksi todettujen haitta-aineiden osalta Valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) esitettyihin kynnysarvotasoihin yhden metrin syvyydelle asti (haitta-ainepitoisuudet alittavat kynnysarvotason). Tästä syvemmälle kunnostustavoitteeksi esitetään VNa 214/2007 mukaiset ylemmät ohjearvotason (haitta-ainepitoisuudet alittavat ylemmän ohjearvotason).

Esitetyt tavoitetasot soveltuvat kohteessa käytettäväksi, sillä kiinteistö on nykyisellään harrastekäytössä. Kiinteistöllä harjoitetaan ajoneuvojen korjaus-, pesu- ja huoltotoimintaa. Kohteessa ei ole ympäristön kannalta erityisiä suojeluarvoja eikä kohteessa ei viljellä ravintokasveja. Kiinteistöllä sijaitsevan rakennuksen välittömässä läheisyydessä ei ole todettu pilaantuneisuutta, joten hiilivetyjen kulkeutumista sisäilmaa ei katsota olevan.

Mikäli kiinteistön käyttö muuttuu herkemmäksi, tulee maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioida uudelleen.

Puhdistusmenetelmän valinta ja työjärjestys

Nordic Enviconin tutkimuksien perusteella in situ -kunnostus ei ole kohteeseen hyvin soveltuva. Olettaessa huomioon kohteen maaperän, todetut haitta-aineet sekä niiden pitoisuudet, poistettavat maanalaiset säiliöt, on massanvaihto kohteeseen parhaiten soveltuva ja kustannustehokkain puhdistusmenetelmä.

Massanvaihdolla poistetaan kiinteistöltä maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät kunnostustavoitteet. Maa-ainekset toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottoaikaan käsiteltäväksi.

Pilaantuneen maaperän puhdistus toteutetaan alustavasti syksyn 2019 aikana. Samassa yhteydessä entiseltä säiliöalueelta poistetaan maanalaiset jakelusäiliöt ja rakenteet sekä rakennuksen pohjoislaidalta lämmitysöljysäiliö. Poistettavien maanalaisten säiliöiden alapuolisen ja niiden ympäröivän maaperän tila selvitetään näytteenoton avulla ja tarvittaessa kunnostetaan säiliöiden poistamisen jälkeen.

Menetelmän kuvaus

Kunnostustavoitteen ylittävät haitta-ainepitoiset maa-ainekset poistetaan kaivamalla kaivinkoneella erottelevana kaivuna ja kuljettamalla haitta-ainepitoiset maan osat asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottoaikaan. Työtä valvoo ympäristötekniikan valvoja.

Pilaantuneen maaperän kunnostustöiden kunnostuskaivannot luiskataan turvallisiksi.

Siltä osin, kun alueelle jätetään haitta-ainepitoisia maa-aineksiä, erotetaan ne suodatinkankaalla tai muulla huomiorakenteella ennen täyttötöitä.

Kohteesta arvioidaan poistettavan noin 910 tonnia haitta-ainepitoista maa-ainesta.

Maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Maa-ainekset erotellaan kaivuvaiheessa ympäristötekniikan valvojan ohjeiden mukaisesti vähintään seuraavasti: Pilaantumaton maa-aines (pitoisuus alle kynnysarvon), kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävä maa-aines (pitoisuus alle ylemmän ohjearvon) ja pilaantuneet maa-ainekset (pitoisuudet yli ylemmän ohjearvon).

Mikäli kaivutyön yhteydessä syntyy haitta-ainepitoisuuksiltaan kunnostustavoitteen alittavia massoja, hyödynnetään massoja tarvittaessa kaivantojen täytöissä. Hyödynnettävät massat tulee olla myös geoteknisiltä ominaisuuksiltaan hyödyntämiskelpoisia. Kunnostustavoitteen alittavat massat hyödynnetään kaivannon alustäytöissä kaivannon pohjalla, mikäli massat ovat rakentamiskelpoisia. Uudelleen hyödynnettävät maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat

kunnostuksen tavoitetaso ja jotka ovat rakentamiskelpoisia, läjitetään kiinteistölle valvojan osoittamaan paikkaan ja niiden pitoisuuksia seurataan. Haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntämistä valvotaan näytteenotoin ja hyödyntämisalueet ja –syvyydet dokumentoidaan. Haitta-ainepitoisesta hyödynnettävästä materiaalista otetaan edustavia kokoomanäytteitä vähintään 1/200 m³ ja näytteistä tutkitaan vähintään C₅-C₄₀-hiilivetyjen sekä ETBE-, MTBE- ja BTEX-yhdisteiden pitoisuudet.

Laadunvarmistusnäytteiden analyysitulokset esitetään kunnostuksen loppuraportissa.

Veden käsittely

Alueella on todettu orsi- /pohjavettä noin yhden metrin syvyydellä maanpintaan nähden. Kaivussyvyys tulee olemaan vedenpinnan alapuolella.

Vettä (pohja-, orsi- tai sadevettä) voi kerääntyä kaivantoon kunnostuksen aikana. Kohteesta otetun vesinäytteen perusteella haitta-ainepitoisuudet ovat pieniä ja kaivantovesi on haitta-aineiden puolesta pumpattavissa suoraan jätevesiviemäriin. Mikäli kaivantovedessä on kiintoainesta yli sallitun raja-arvon, vesi pumpataan lasketusaltaaseen, josta se johdetaan jätevesiviemäriin. Sallitut raja-arvot selvitetään ennen vesien pumppaamista paikalliselta vesi- ja viemärilaitokselta.

Mikäli kaivantoon kertyvän veden todetaan olevan öljyllä pilaantunut, vesi poistetaan kaivannoista pumppaamalla se öljynerottimen kautta maastoon tai viemäriin. Maastoon tai viemäriin johtamiselle hakee valvoja luvan ennen pumppausta. Urakoitsija toimittaa pumppaus- ja öljynerotinlaitteiston kohteelle, kun työmaavalvoja on työn aikana todennut vedenkäsittelyn ensin tarpeelliseksi. Mahdollisesta kaivantovedestä otetaan kunnostustöiden alussa (ennen vesien johtamista viemäriin) näytteet ennen ja jälkeen käsittelyn. Näytteistä analysoidaan C₅-C₄₀-hiilivetyjen sekä ETBE-, MTBE- ja BTEX-yhdisteiden, 1,2-dikloorietaanin ja 1,2-dibromietaanin pitoisuudet. Em. etäaineita on käytetty lyijyllisessä bensiinissä lisäaineina. Muuten näytteitä otetaan poisjohdettavasta vedestä tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kerran viikossa. Näytteenotosta vastaa ympäristötekniikan valvoja.

Valvoja määrää öljyisen veden poiston tehtäväksi tilanteen mukaan kustannustehokkaalla tavalla ja sopii menettelystä tarvittaessa ympäristöviranomaisen kanssa. Vesien johtamisesta viemäriverkostoon tulee sopia viemäriverkoston omistajan kanssa (Vesikolmio Oy).

Kuljetukset, varastointi

Pilaantuneen maan kuormat peitetään kuljetuksen ajaksi. Kuormat varustetaan asianmukaisella siirtoasiakirjalla. Esimerkki siirtoasiakirjasta liitetään kunnostuksen loppuraporttiin ja kunnostuksen valvoja säilyttää asiakirjoja 3 vuotta kunnostuksen päättymisestä.

Renkaat puhdistetaan tarvittaessa pesemällä tai esim. murskepatjalla ajamalla ennen kuin ajoneuvot poistuvat alueelta. Tarvittaessa lähialueen katuja puhdistetaan.

Välivarastointia saatetaan tehdä eri puolilla aluetta, riippuen työmaan eri vaiheista ja tilantarpeista. Kaivettuja pilaantuneita maa-aineksia ei lähtökohtaisesti välivarastoida kohteessa pitkiä aikoja, vaan ne kuljetetaan mahdollisuuksien mukaan soveltuvaan

vastaanottoaikaan. Välivarastointia voidaan kuitenkin joutua tekemään esimerkiksi laboratoriomääritysten ajan. Pilaantuneiden maiden varastokasojen alapuolisen maaperän puhtaus tarkistetaan välivarastoinnin päättymisen jälkeen ja kunnostetaan tarvittaessa.

Kunnostuksen laadunvalvonta

Kaivua valvoo ja ohjaa ympäristötekniikan valvoja, jonka tehtäviin kuuluvat näytteenotot, Kaivuja valvoo ja ohjaa ympäristötekniikan valvoja, jonka tehtäviin kuuluvat näytteenotot, kenttämittaukset ja havainnot, pois kuljetettavan ja hyötykäytettävän maa-aineksen sijoituskohteiden osoittaminen ja vastaanotosta sopiminen, massamäärien kirjanpito ja yhteydenpito valvoviin ympäristöviranomaisiin. Ympäristötekniikan valvoja on paikalla kunnostustyön ajan. Valvoja ottaa yhteyttä valvovaan ympäristöviranomaiseen, mikäli työn aikana ilmenee kunnostussuunnitelman muutostarpeita. Valvojan yhteystiedot ja työn aloitusajankohta ilmoitetaan valvovalle ympäristöviranomaiselle ennen töihin ryhtymistä. Kaivumassoista ja kaivupohjasta otetuista näytteistä tutkitaan haitta-ainepitoisuuksia kenttätesteillä (PetroFlag, PID). Osa näytteistä varmennetaan laboratoriossa. Laboratorionäytteitä tutkitaan vähintään yksi näyte jokaista 500 t kaivumassaerää kohti. Analyysissä käytetään akkreditoitua laboratoriota.

Kunnostuksen lopputulos

Kunnostuksen lopputulos varmennetaan jäännöspitoisuusnäytteillä, jotka kaikki tutkitaan laboratoriossa. Kaikista jäännöspitoisuusnäytteistä tutkitaan alueella todettujen haitta-aineiden pitoisuudet. Kunnostuksen lopputulos esitetään kunnostuksen loppuraportissa. Jäännöspitoisuusnäytteitä otetaan kaivannon pohjalta vähintään 20 x 20 m alalta edustavina kokoomanäytteinä. Kaivannon luiskista otetaan jokaiselta 100 m matkalta edustava kokoomanäyte.

Kirjanpito, raportointi

Työmaan valvoja pitää kunnostustöiden aikana kirjaa kaikesta työmaalta pois kuljetettavasta materiaalista. Työmaan valvoja kirjaa karttapohjalle näytteenottopisteet ja kirjaa ylös kenttämittausten tulokset. Yhteenveto kirjanpidosta liitetään kohteen loppuraporttiin. Kunnostustöiden päätyttyä tiedot työstä kootaan raporttiin, jonka kunnostuksesta vastaava toimittaa hyväksyttäväksi ELY-keskukselle sekä tiedoksi Haapajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Raportissa noudatetaan soveltuvin osin Suomen ympäristökeskuksen Ympäristöopasta 2010 (Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen loppuraportti) sekä öljynsuojarahaston esittämiä ohjeita.

Tiedotus

Kunnostuksesta vastaava vastaa kunnostustyöhön liittyvästä tiedotuksesta.

Tilaja ilmoittaa kunnostustoimenpiteiden aloittamisesta viranomaisille ja muille asianosaisille tahoille laatimallaan tiedotteella vähintään viikkoa ennen töiden aloittamista. Ilmoituksessa esitetään kunnostuksen aikataulu sekä kunnostuksen eri osapuolien yhteystiedot. Työmaan aloituskokouksen ajankohdan tiedottaa asianosaisille työmaalle nimetty valvoja. Valvoja tiedottaa kunnostustyöstä

tarvittavassa määrin naapurustolle sekä ilmoittaa valvovalle viranomaiselle poistettavien maa-ainesten vastaanottoaikat ennen niiden kuljettamista työmaalta.

Aikataulu

Kunnostus suoritetaan syksyllä 2019 ja kunnostuksen on arvioitu kestävän noin kaksi viikkoa.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Tarkastus alueella

Kohdealueen tarkastamista ennen päätöksen antamista ei ole pidetty tarpeellisena.

Tiedottaminen

Ilmoitus pilaantuneen maaperän kunnostamisesta on toimitettu tiedoksi kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

VIRANOMAISEN RATKAISU

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen. Kunnostustyö voidaan toteuttaa ilmoituksen esityksen mukaisesti. Lisäksi kunnostustyössä tulee ottaa huomioon seuraavat määräykset (1-11):

Kunnostustavoite

1. Kunnostusmenetelmänä voidaan käyttää ilmoituksessa esitettyä massanvaihtoa.

Kohteen maaperä tulee puhdistaa siten, että kunnostettavalla alueella saavutetaan haitallisten aineiden osalta seuraavat valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antamaan asetukseen (214/2007, PIMA-asetus) perustuvat kynnyksarvotasot pintamaassa (noin 1 m syvyydelle) ja muutoin ylempät ohjearvotasot (pintamaata syvemmällä).

Aine	Kynnyksarvo mg/kg (pintamaa 0-1 m)	Ylempi ohjearvo mg/kg
Bentseeni	0,02	1
Tolueeni		25
Etylibentseeni		50
Ksyleenit		50
TEX-yhdisteet	1	
MTBE/TAME	0,1	50
Bensiinijakeet (C ₅ -C ₁₀)		500
Keskitysleht (C ₁₀ -C ₂₁)		1 000
Raskaat jakeet (C ₂₁ -C ₄₀)		2 000

Öljyjakeet (C ₁₀ -C ₄₀)	300	
--	-----	--

Jos maaperässä todetaan valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset kynnysarvot tai alueen taustapitoisuudet ylittävänä pitoisuuksina muita kuin edellä esitettyjä haitta-aineita, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava näiden haitta-aineiden osalta valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisesti. Jos kyseiset maa-ainekset kuitenkin poistetaan alueelta jo määräyksen mukaisten kunnostustavoitteiden saavuttamiseksi, ei arviointia tarvitse tehdä.

Maaperässä vapaana faasina olevat haitta-aineet tulee poistaa maaperästä.

2. Mikäli kaivutyön kuluessa tehtävät havainnot maaperän tai pohjaveden pilaantuneisuudesta tai riskeistä poikkeavat olennaisesti kohteen ilmoituksen ja pilaantuneisuustutkimuksen lähtötiedoista ja maaperän kunnostustavoitteita ei saavuteta, on ilmoituksen tekijän/kunnostuksesta vastaavan tahon toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle riskinarviointi raja-arvojen ylittävien jäännöspitoisuuksien mahdollisista vaikutuksista ympäristölle ja terveydelle sekä mahdollisten jatkotoimenpiteiden ja/tai tarkkailun tarve. Riskinarvioinnin tulee olla PIMA-asetuksen sekä Ympäristöhallinnon ohjeen 6/2014 mukainen riskinarviointi.

Riskinarvio ja jatkotoimenpidesuunnitelma on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Riskinarvioinnin perusteella ELY-keskus voi tarvittaessa antaa ohjeita tai määräyksiä jatkotoimenpiteistä.

Jätteiden käsittely ja maa-aineksen hyödyntäminen

3. Kaivettuja, pilaantuneita maa-aineksia tai muuta jätettä ei saa hylätä, eikä käsitellä hallitsemattomasti. Maa-aineksen haitta-ainepitoisuuden selvittämiseksi, näytteitä on otettava siten, että eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet on edustavasti selvitetty. Pilaantuneet maa-ainekset ja alueelta mahdollisesti kaivutyön aikana esiin tulevat jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto.
4. Kaivettaessa pilaantunutta maaperää ja kuljetettaessa pilaantuneita maa-aineksia on huolehdittava, että maa-aines ei aiheuta ympäristön pilaantumisen vaaraa. Maa-aineksen pölyäminen on kuormauksessa ja kuljetuksessa estettävä. Tarvittaessa kuormat on kastettava tai peitettävä kuormapeitteillä. Pilaantuneen maa-aineksen haltijan velvollisuus on laatia siirtoasiakirja, joka kulkee jätteen siirron mukana ja luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä allekirjoittamansa siirtoasiakirja tai sen jäljennös 3 vuoden ajan allekirjoituksesta.

Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle toiminnanharjoittajalle.

5. Jos kaivutyön yhteydessä joudutaan poistamaan ylemmän ohjearvotason alittavia maa-aineksia, voidaan niistä geoteknisesti soveltuvia hyödyntää kaivantojen täytöissä (pintamaata syvemmällä). Mahdollisten hyötykäytettyjen haitta-ainepitoisten maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja sijoituspaikat on dokumentoitava ja esitettävä loppuraportissa. Hyödynnettävät maa-ainekset ja poistoimitettavat, pilaantuneet maa-ainekset tulee välivarastoida erilleen toisistaan.

Mikäli sellaisia pilaantuneita maa-aineksia, joiden pitoisuustasot ylittävät ylemmät ohjearvotasot joudutaan pakottavasta syystä lyhytaikaisesti varastoimaan kunnostustyömaalla, on maa-ainekset peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi sekä varastoitava tiiviillä alustalla. Pilaantuneen, kaivetun maa-aineksen varastoiminen alueella ei saa aiheuttaa lisäpilaantumista.

Kunnostuksen valvonta ja tiedottaminen

6. Kunnostustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän kunnostukseen, näytteenottoon ja kunnostustöiden valvontaan. Valvojan yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvojan tulee laatia kunnostustyöstä pöytäkirja/työmaapäiväkirja. Pöytäkirja on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan ja se on pyynnöstä esitettävä valvontaviranomaiselle.
7. Määräyksen 1 tarkoittamat puhdistustasot on varmennettava riittävillä kenttä- ja laboratorionäytteillä. Kenttätestien tulosten varmistamiseksi tulee riittävä määrä jäännöspitoisuusnäytteistä analysoida laboratoriossa. Analysoinnin tulee tapahtua akkreditoitussa laboratoriossa.
8. Kunnostuksen alkamisesta on ilmoitettava viimeistään viikkoa ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tarvittaessa myös häiriintyvälle kohteelle. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista (esimerkiksi kunnostustyön suunnitelmasta poikkeaminen) ja päästöistä on viipymättä ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on jo aiheutunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi. Jos poikkeuksellisesta tilanteesta voi aiheutua välitön onnettomuusriski, tapauksesta on ilmoitettava viivytyksettä myös alueelliselle pelastuslaitokselle.

Tarkkailu ja raportointi

9. Kaivantoihin työn aikana mahdollisesti kertyvä haitta-ainepitoinen vesi tulee tutkia ja tarvittaessa toimittaa käsiteltäväksi luvan omaavaan laitokseen tai käsitellä muulla valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Jätevesiviemäriin johdettaessa tulee asia sopia viemärlaitoksen kanssa.

10. Pohja- /orsiveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve tulee arvioida maaperän puhdistuksen päätyttyä. Arviointi mahdollisine jatkotoimenpide-ehdotuksineen tulee esittää loppuraportissa.
11. Kunnostustyöstä on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportti tulee laatia Ympäristöopas 2010, Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen loppuraportti-ohjeen mukaisesti.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Ympäristösuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntäminen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle, jos puhdistaminen ei 4 luvun nojalla edellytä ympäristölupaa.

Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta. Pilaantuneen alueen puhdistamisen on katettava toimet, jotka ovat tarpeen pilaavien aineiden poistamiseksi, vähentämiseksi, leviämisen estämiseksi ja hallitsemiseksi.

Päätös on myönnetty määräaikaisena, koska toiminnanharjoittaja on ilmoittanut kunnostuksen tapahtuvan syksyllä 2019.

Perustelut kunnostusta koskeville määräyksille

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) säädetään maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot, alemmat ohjearvot ja ylemmät ohjearvot, joita käytetään apuna maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jollei arvioinnista muuta johdu: 1) alueella, jota käytetään teollisuus-, varasto- tai liikennealueena taikka muuna vastaavana alueena, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn ylemmän ohjearvon; 2) muulla kuin 1 kohdassa tarkoitettulla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn alemman ohjearvon.

Kunnostuksesta vastaava taho on ilmoituksessa esittänyt, että kunnostustavoitteena ovat ylemmät ohjearvotasot pintamaata syvemmillä, koska kohde on edelleen harrasteajoneuvojen säilytys- ja korjaustilana. Pintamaan osalta kunnostustavoitteeksi on esitetty kynnysarvotasot.

Ilmoituksessa esitetty kunnostustavoite ja -menetelmä on hyväksytty. Kunnostustavoite on riittävä kohteen maankäyttö huomioon ottaen. (Määräys 1.)

Mikäli kunnostusmenetelmällä ei päästä kunnostustavoitteeseen voi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus hyväksyä perustellusta pyynnöstä poikkeamisen edellä

asetetusta kunnostustavoitteesta. Päätöksestä poikkeamisen edellytyksenä on että, riskinarvioinnin ja mahdollisen jatkotoimenpidesuunnitelman perusteella voidaan luotettavasti osoittaa, että kohdealueeseen jääneistä haitta-aineista ei pitkänkään ajan kuluessa aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle ja/tai terveydelle eikä haitta-aineiden leviämistä pääse tapahtumaan. (Määräys 2.)

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnossa sovelletaan varovaisuus- ja huolellisuusperiaatetta. Jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa siinä laajuudessa, kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi taikka jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Pilaantumisen ehkäisemiseksi on perusteltua viedä poistettavat maa-ainekset ja alueelta mahdollisesti kaivutyön aikana esiin tulevat jätteet sellaiseen käsittelypaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisiä jätteitä. (Määräys 3.)

Pilaantuneiden maa-ainesten käsittelystä, välivarastoinnista, kuormauksesta ja kuljetuksesta on tarpeen antaa määräykset, ettei kunnostustyöstä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa.

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja mm. pilaantuneesta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjavelvollisuutta sovellettaessa maa-ainesjäte voidaan katsoa pilaantuneeksi yleensä silloin, kun sen haitta-ainepitoisuudet ylittävät PIMA-asetuksen mukaisen alemman ohjearvon. Siirtoasiakirjassa on oltava valvonnan ja seurannan kannalta tarpeelliset tiedot jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä sekä kuljettajasta. Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille kuljettajalle. (Määräys 4.)

Kestävän kunnostuksen ympäristötekijät, sosiaaliset tekijät ja taloudelliset tekijät huomioon ottaen, kaivannossa voidaan käyttää kunnostuksen tavoitetaso alittavia rakentamiskelpoisia maa-aineksia, kun otetaan huomioon pintamaan erillinen tavoitetaso.

Mikäli pilaantuneita massoja joudutaan välivarastoimaan alueella, lisäpilaantumisen estämiseksi varastointiajan tulee olla lyhyt ja maaperän pilaantumattomuus varastoinnin jälkeen on syytä varmistaa. Pilaantuneiden massojen peittämisellä estetään lisäpilaantuminen kiinteistöllä. (Määräys 5.)

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että kunnostus toteutetaan asianmukaisesti ja tiedonkulku työn aikana on sujuvaa. Määräyksessä mainittujen tietojen dokumentointi on tarpeen kunnostustyön asianmukaisen toteutumisen, valvonnan ja tiedonkulun vuoksi. (Määräys 6.)

Massanvaihdon ja öljysäiliöiden poiston yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestein mahdollisen pilaantuneisuuden rajaamiseksi. Alueen rajaus on varmistettava laboratorioanalyysillä. Laboratorioanalyysillä tarkistetaan kenttämittausten oikeellisuus ja varmennetaan kunnostustavoitteiden toteutuminen. (Määräys 7.)

Valvonnan ja tiedonsaannin kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille sekä alueen omistajalle ja naapureille toimitetaan tieto kunnostustöiden suunnitellusta ajankohdasta ennen töiden aloittamista. Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty toiminnan valvontaa varten. Määräys pilaantumisen torjuntavelvollisuudesta on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi. (Määräys 8.)

Haitta-aineita mahdollisesti sisältävien vesien tutkimisesta on tarpeen antaa määräyksiä, jotta pilaantunut vesi käsitellään asianmukaisesti ja pilaantuneisuuden laajuudesta saadaan käsitys. (Määräys 9.)

Kunnostuksen yleissuunnitelman mukaisesti pohja-/orsiveden puhdistustarve arvioidaan maaperäkunnostuksen päätyttyä. (Määräys 10.)

Loppuraportin perusteella arvioidaan kunnostuksen lopputuloksen hyväksyttävyyttä sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet sekä jälkiseurantatarve. (Määräys 11.)

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOKELPOISUUS

Tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 30.9.2024 saakka.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 6 §, 7 §, 14 §, 16 §, 17 §, 23 §, 84 §, 85 §, 133 §, 134 §, 135 §, 136 §, 139 §, 190 §, 191 §, 200 §, 205 §, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014) 24 §, 25 §, 26 §

Jätelaki (646/2011) 5 §, 6 §, 8 §, 12 §, 13 §, 15 §, 16 §, 28 §, 29 §, 31 §, 94 §, 118 §, 119 §, 121 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 11 §, 24 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007, PIMA-asetus)

MAKSU JA SEN PERUSTELUT, VALVONNAN MAKSULLISUUS

Maksu 825 €

Maksu määräytyy VNa 1372/2018 (Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020) mukaisesti. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 55 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän päätöksen käsittelyyn kului 15 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen

sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Pirkanmaan ELY-keskus, Keskitetyt ympäristöpalvelut

Jäljennös maksutta:

Kiinteistön omistaja (sähköinen)

Haapajärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (sähköinen)

Sitowise Oy (sähköinen)

Suomen ympäristökeskus (sähköinen)

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tiedottaa tästä päätöksestä kuuluttamalla Haapajärven kaupungin ilmoitustaululla ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 § mukaisesti.

MAAPERÄN TILAN TIETOJÄRJESTELMÄÄN MERKITSEMINEN

Kunnostuskohteen tiedot on päivitetty ilmoituksessa ja sen liitteessä esitettyjen tietojen pohjalta Maaperän tilan tietojärjestelmään.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusaika päättyy 11.9.2019. Valitusoikeus päätöksestä on YSL 191 §:n mukaan asianosaisella, rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ja asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella. Valitusosoitus on liitteenä.

HYVÄKSYNTÄ

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja Maria Säkkinen ja ratkaissut ympäristönsuojeluyksikön päällikkö Juhani Kaakinen.

Liitteet

1. Asiakirjan sähköinen hyväksymismerkintä
2. Kartta
3. Valitusosoitus

Tämä asiakirja POPELY/3/2017 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/3/2017 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Säkkinen Maria 12.08.2019 11:43

Ratkaisija Kaakinen Juhani 12.08.2019 11:50

69-402-250-161

69-402-250-231

69-402-250-231

69-895-0-87

Kaivuulueen raja

Lämmitysöljysäiliö

Pitoisuuksien vertailu VNa 214/2007 viitearvoihin
VNa = Valtioneuvoston asetus (säädös 214/2007)

- alle viitearvojen
- yli kynnysarvon
- yli alemman ohjearvon
- yli ylempään ohjearvon

Rakennuskohteen nimi ja osoite		Pinnustuksen siltio		Mittakaavat
Jaska Haapajärvi 85820-2-80227		Suunnitelmapaketti		1 : 200
Nivalantie 847, 85820 OKSAVA, HAAPAJÄRVI		Pilaantuneisuusarvio		
Tilaaja	Projekointi	Tönnölä	Yhtymänumero	Piir.no
Pirkanmaan ELY-keskus	Suunnittelija	YKK	YKK	YKK64847 2
Päiväys	Piiräjä			
20.6.2019	Aura Salmela			
				Muutos

NIVALANTIE

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä**. Valitusaikaa laskettaessa ei antopäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelämä liitteineen on toimitettava **Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostitse. Toimitustavasta riippumatta valituskirjelämä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan päättyessä klo 16.15. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 260 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 65100 VAASA
postiosoite: PL 204, 65101 VAASA
telekopio: 029 56 42760
sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelin: 029 56 42611
aukioloaika: 8.00 - 16.15